

Az első lépés

Képek, emlékek, érzések, gondolatok – legújabb számunk a harminc évvel ezelőtt lezajlott, a romániai falurombolás ellen tiltakozó tüntetést idézi fel. Egyszerre kívánunk kiemelni egy pillanatot, amikor úgy tűnt, valamely kérdésben teljes nemzeti egység tapintható ki határon és párton innen és túl; és érzékeltetni Erdély kérdésének központi jelentőségét a helyi rendszerváltó törekvésektől Temesvárig, vagy egy kicsit azon is túl. Valamiképpen a nemrégiben elhunyt nagy kolozsvári szobrász, Szervátiusz Tibor módszerét követve, a magunk esetlen módján: egy pillanatfelvételt, álló alakot formázunk – amelyben azonban évtizedek története lüktet.

Az illúziók persze viszonylag hamar szertefoszlottak. Törvényszerű volt, hogy Erdély a maga jelképiségében az elsők között lesz ott a rendszerváltás szellemi programjában, amikor az évtizedekig tabusított kérdés felszínre törhetett. De vajon törvényszerű volt-e az is, vagy inkább elmúlt harminc évünk keserű tanulságait hordozza, hogy a határon túli magyarok ügyében nemhogy egységet nem tudtunk kimunkálni, de a legforróbb kultúrharcos viták pontosan lángjai pontosan e kérdésben csaptak a legmagasabbra?

Amikor Erdélyről beszélünk, nemzeti függetlenségről beszélünk, illetve magáról a nemzetről gondolkodunk. A keserőségek, felejtések és árulások évtizedei után talál lépésről lépésre haladhatunk arrafelé, hogy a fejünkben és a szívünkben felrajzolt határok – nem egyszer, rosszabb pillanatainkban szögesdrótokkal és aknazárakkal „kerítve” – leomoljanak.

Közös döntésünk, közös felelősségünk ez. Így lehetünk méltók az 1988-as Szent László-nap bátraihoz, akik az első lépést megtették.

Budapest, 2018. június 27.

